NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi

LLO.410.20.2.2025

Pani
Danuta Supera
Wójt Gminy Dmosin
Urząd Gminy Dmosin
Dmosin 9
95-061 Dmosin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/25/005 – Realizacja Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności ze szczególnym uwzględnieniem wyboru i realizacji inwestycji przez samorząd gminny

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi
ul. Kilińskiego 210, 93-106 Łódź
T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90
llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Dmosin, Dmosin 9, 95-061 Dmosin
Kierownik jednostki kontrolowanej	Danuta Supera, Wójt Gminy Dmosin od 7 lipca 1994 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Zapewnienie przez gminy prawidłowego przygotowania do realizacji przedsięwzięć objętych wsparciem z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności[1] 2. Prawidłowość realizacji przez gminy przedsięwzięć objętych wsparciem z KPO i osiąganie zakładanych efektów
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2023 r. do 30 września 2025 r. z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli[2]
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Ewa Tworkowska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/93/2025 z 25 września 2025 r.

(akta kontroli str. 1-8)

[1] Dalej jako: KPO.
[2] Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna[3] kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2023-2025 (do 30 września) Gmina Dmosin (dalej: Gmina) była prawidłowo przygotowana organizacyjnie do realizacji przedsięwzięcia współfinansowanego środkami z KPO, a możliwość tego źródła wsparcia została przewidziana w dokumentach opisujących strategię rozwoju Gminy.

Przy ubieganiu się o wsparcie z KPO Gmina korzystała z opracowań firmy doradczej.

Wójt Gminy Dmosin (dalej: Wójt) rzetelnie określiła zakresy zadań i obowiązków dla poszczególnych komórek i pracowników Urzędu Gminy (dalej jako: Urząd), wykonujących czynności związane z realizacją przedsięwzięcia[4] finansowanego środkami z KPO, a osobom tym umożliwiła udział w szkoleniach.

Nakłady na przedsięwzięcie objęte kontrolą NIK zaplanowane zostały w latach 2024-2025 w prawidłowych wysokościach, jednak przyjęta w lipcu 2025 r. kwota wydatków przewidziana w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy na 2026 r. została zaniżona o 11 412,97 zł w stosunku do wysokości wynikającej z umów planowanych oraz faktycznie zawartych i skorygowana dopiero w październiku 2025 r.

Realizacja przedsięwzięcia objętego wsparciem z KPO przebiegała do 30 września 2025 r. bez opóźnień, prace budowlane rozpoczęły się we wrześniu 2025 r., zaś ich zakończenie zaplanowano na marzec 2026 r.

W okresie objętym kontrolą Gmina nie otrzymała żadnych środków z KPO, m.in. z uwagi na opieszałość w uzupełnianiu dokumentacji rozliczeniowej, wymaganej przed wypłatą refundacji poniesionych wydatków. Nieterminowość działania urzędników wystąpiła także przy składaniu trzech spośród czterech wniosków o płatność, do których złożenia Gmina była zobowiązana w okresie objętym kontrolą. Wydatki przedstawione do refundacji środkami z KPO spełniały wymogi w zakresie kwalifikowalności.

Wójt prawidłowo dokonała wyboru wykonawców usług i robót w ramach realizowanego przedsięwzięcia. Nie aktualizowała jednak wymaganych umową zawartą z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dalej: NFOŚiGW) załączników do tej umowy: informacji o udzielonych zamówieniach oraz Harmonogramu Rzeczowo-Finansowego, wskutek czego na dzień 30 września 2025 r. dane finansowe o wysokości kosztu całkowitego przedsięwzięcia, jak również o wysokości kosztów kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych trzech z sześciu zadań, nie odpowiadały wartości wynikającej z faktycznie zaciągniętych zobowiązań, zaś NFOŚiGW nie posiadał rzetelnej informacji o realizowanym przedsięwzięciu.

W okresie objętym kontrolą Wójt podejmowała działania zmierzające do dochowania zasady DNSH[5] w toku realizacji przedsięwzięcia.

[3] NIK formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

[4] Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Kołacinie wraz z wymianą źródła ciepła z kotła olejowego na pompę ciepła, obejmująca m.in. instalację paneli fotowoltaicznych wraz z magazynem energii oraz wymianę i modernizację części istniejących instalacji; dalej jako: przedsięwzięcie.

[5] Oznaczającą niewspieranie ani nieprowadzenie działalności gospodarczej, która czyni poważne szkody dla któregokolwiek z celów środowiskowych, w stosownych przypadkach, w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z 18 czerwca 2022 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz. U. UE. L. z 2020 r. Nr 198, str. 13 ze zm.).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe[6] kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Zapewnienie przez Gminę prawidłowego przygotowania do realizacji przedsięwzięć objętych wsparciem z KPO

Opis stanu faktycznego

1.1. Zakres działania poszczególnych referatów i stanowisk pracy w Urzędzie określał Regulamin organizacyjny[7], zgodnie z którym zadania związane z przygotowaniem i realizacją przedsięwzięć inwestycyjnych, w tym finansowanych z KPO (tj. m.in.: planowanie, przygotowanie inwestycji, wnioskowanie o dofinansowanie przedsięwzięć, nadzór nad ich realizacją, rozliczanie zadań pod względem finansowym i rzeczowym, przygotowanie niezbędnej dokumentacji oraz przeprowadzanie procesu udzielania zamówień publicznych), przypisane zostały Wieloosobowemu stanowisku pracy ds. Rozwoju Lokalnego i Gospodarki Komunalnej, przekształconemu z dniem 15 maja 2023 r. w Referat Gospodarki Komunalnej i Inwestycji (dalej jako Referat GKiI)[8]. W komórce tej zatrudnionych było w latach 2023-2025 (do 30 września): od trzech do czterech osób na stanowiskach urzędniczych oraz od czterech do pięciu pracowników obsługi[9].

Wójt oceniła ww. poziom zatrudnienia w Referacie GKiI jako wystarczający dla prawidłowej realizacji zadań, wyjaśniając, że w okresach zwiększonej ich ilości Gmina udzielała pracownikom dodatków służbowych i korzystała z usług firm zewnętrznych. Zatrudnieni w Referacie GKiI urzędnicy posiadali wyznaczone zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności, które odpowiadały zadaniom przypisanym tej komórce w Regulaminie organizacyjnym Urzędu.

(akta kontroli str. 15-42, 431, 434)

W okresie objętym kontrolą nie składano skarg, wniosków bądź petycji na działania Gminy w zakresie realizacji przedsięwzięć objętych wsparciem z KPO.

Poza niniejszą kontrolą NIK, przedsięwzięcia te nie były kontrolowane przez organy i instytucje zewnętrzne czy komórki audytu i kontroli wewnętrznej Urzędu Gminy.

(akta kontroli str. 10-14, 426, 458-459)

W związku z ubieganiem się o wsparcie finansowe dla projektu termomodernizacji budynku Szkoły Podstawowej w Kołacinie Gmina skorzystała w 2024 r. z usług firmy doradczej, która opracowała elementy dokumentacji aplikacyjnej[10], w tym audyt energetyczny. Na ww. usługi Gmina wydatkowała w 2024 r. 43 050 zł (z tego audyt – 6150 zł).

(akta kontroli str. 211, 244, 426)

Pracownikom Referatu GKiI umożliwiono pozyskiwanie wiedzy powiązanej tematycznie z przypisanymi im obowiązkami zawodowymi. Szkolenia, w których urzędnicy wzięli udział w latach 2022-2025 (do 30 września)[11], dotyczyły najczęściej udzielania zamówień publicznych (10 spośród łącznie 16 szkoleń). Dwie urzędniczki

[6] Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, negatywna albo ocena w formie opisowej.

[7] Nadawany zarządzeniami Wójta nr: 0050.179.2022 z 1 grudnia 2022 r., 0050.55.2023 z 24 kwietnia 2023 r., 0050.75.2023 z 15 maja 2023 r., 0050.106.2023 z 30 czerwca 2023 r., 0050.96.2024 z 10 lipca 2024 r.

[8] Zadania Referatu GKI obejmowały czynności z zakresu zamówień publicznych, inwestycji gminnych, rozwoju lokalnego, a także gospodarki komunalnej i gospodarki budynkami, obiektami komunalnymi, lokalami mieszkalnymi i użytkowymi, oświetlenia publicznego, promocji Gminy w zakresie spraw prowadzonych przez Referat GKI i zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

[9] Konserwatorzy wodociągów, oświetlenia ulicznego oraz w oczyszczalni ścieków.

[10] Na potrzeby aplikowania o środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego pozostających w dyspozycji Województwa Łódzkiego, działanie FELD02.01-IZ.00-001/24, z których ubiegania się Gmina zrezygnowała w związku z możliwością pozyskania wsparcia z KPO.

[11] Liczba szkoleń, w jakich brali udział pracownicy Referatu GKiI w okresie objętym kontrolą: cztery w 2023 r., jedno w 2024 r., cztery – do końca III kwartału 2025 r.

uczestniczyły także w 2024 r. w bezpłatnym webinarze poświęconym możliwości pozyskania przez gminy środków z KPO, organizowanym przez podmiot prywatny.
Pracownicy Referatu GKiI nie zgłaszali potrzeb szkoleniowych związanych z tematyką realizacji przedsięwzięć objętych wsparciem z KPO.

(akta kontroli str. 43-62)

Współfinansowanie planowanych w Gminie zadań środkami wsparcia zewnętrznego, w tym otrzymanego z KPO, zostało przewidziane w Strategii Rozwoju Gminy Dmosin na lata 2023-2030[12]. Założenia ww. dokumentu nie wskazywały planowanych terminów przeprowadzenia inwestycji.
Realizacja przedsięwzięcia objętego kontrolą NIK wpisywała się w trzy spośród ośmiu celów strategicznych przyjętych w tym dokumencie: cel nr 1- *Zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców Gminy Dmosin* (w części zakładającej m.in. poprawę stanu infrastruktury edukacyjnej[13]), cel nr 7 – *Racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska naturalnego* (jako zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych powodujące zmniejszenie emisji do atmosfery[14]) i cel nr 8 – *Ochrona środowiska naturalnego* (poprzez poprawę efektywności energetycznej[15]).

(akta kontroli str. 63-79, 431-432, 434, 448, 450)

1.2. Środki niezbędne do realizacji przedsięwzięcia objętego kontrolą NIK, zostały zabezpieczone po podpisaniu umowy o wsparcie z NFOŚiGW[16], w dniu 17 czerwca 2025 r., w Wieloletniej Prognozie Finansowej (WPF) Gminy Dmosin na lata 2025-2032[17], w wysokości do 636 325 zł w 2025 r.[18] i do 1 897 237,03 zł w 2026 r., przy czym kwota limitu wydatków, przewidziana na 2026 r., została w dniu 24 lipca 2025 r. zwiększona[19] do 2 085 737,03 zł.
Jednocześnie wartość wydatków poniesionych oraz planowanych do poniesienia w obu ww. latach wyniosła na dzień 30 września 2025 r.: 628 897,30 zł w 2025 r. i 2 097 150 zł w 2026 r. (łącznie 2 726 047,30 zł). Niewystarczający poziom zaplanowanych w WPF wydatków w 2026 r. wyniósł 11 412,97 zł, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.
Limit zobowiązań, do których zaciągania w latach 2025-2026 w związku z realizacją przedsięwzięcia Wójt został upoważniony przez Radę Gminy, na podstawie art. 288 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[20], wyniósł: 2 722 062,03 zł, natomiast wartość zobowiązań faktycznie zaciągniętych do dnia 30 września 2025 r. – 2 707 597,30 zł.
Wydatki dokonane w 2024 r. (98 454,70 zł) oraz dokonane i planowane w 2025 r. (628 897,30 zł wg stanu na 30 września 2025 r.) nie przekroczyły wartości zakładanych

[12] Uchwała Rady Gminy Dmosin Nr LII/321/23 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Dmosin na lata 2023-2030.
[13] Miernik i wskaźnik osiągnięcia rezultatu: liczba wyremontowanych/rozbudowanych/przebudowanych szkół wraz z oddziałami przedszkolnymi – 4 szt.
[14] Miernik osiągnięcia rezultatu: liczba budynków użyteczności publicznej wyposażonych w odnawialne źródła energii, wskaźnik osiągniecia – 14 szt.
[15] Termomodernizacja budynków (np. użyteczności publicznej) – miernik osiągnięcia rezultatu: liczba obiektów poddanych termomodernizacji – 2 szt. Wymiana źródeł ciepła w budynkach użyteczności publicznej – miernik osiągnięcia: liczba wymienionych źródeł ciepła – 2 szt.
[16] Nr KPOD.03.05-IW.04-0095/24 zawarta w dniu 20 maja 2025 r., dalej jako: umowa o wsparcie.
[17] Uchwała Rady Gminy Dmosin nr XIII/78/25 z 17 czerwca 2025 r. ws. zmiany WPF na lata 2025-2032, podjęta na najbliższej sesji przypadającej po podpisaniu umowy o wsparcie z NFOŚiGW.
[18] Oraz w budżecie Gminy na 2025 r. – uchwała Rady Gminy Dmosin nr XIII/77/2025 z 17 czerwca 2025 r. ws. zmiany budżetu i w budżecie Gminy Dmosin.
[19] Uchwała Rady Gminy Dmosin nr XIV/83/25 z 24 lipca 2025 r. ws. zmiany WPF na lata 2025-2032.
[20] Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, dalej: ufp.

w budżecie Gminy na te lata (odpowiednio: 106 000 zł[21] i 636 325 zł[22]).
Wartość zaplanowanych dochodów w budżecie na 2025 r., tytułem wpływu środków z KPO (436 325 zł), odpowiadała sumie wydatków kwalifikowalnych przewidzianych do sfinansowania z zaliczki (397 575 zł) oraz refundacji wydatków dokonanych w 2024 r. (38 750 zł).

(akta kontroli str. 80-112, 151-152, 211-212, 271-280, 293-328, 438, 441, 443-451)

1.3. Wójt wyjaśniła, że informacje o możliwości objęcia wsparciem realizowanych przedsięwzięć ze środków KPO Gmina pozyskiwała poprzez powszechnie dostępne kanały komunikacji i strony internetowe[23] prowadzone przez np. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, czy NFOŚiGW, platformy informacyjne dla samorządowców, a także poprzez uczestniczenie w spotkaniach organizacji samorządowych, pozwalających śledzić zmiany w programach finansowania inwestycji dla jednostek samorządu terytorialnego. Wójt nie wskazała żadnej preferowanej formy informowania gmin o możliwości objęcia wsparciem finansowym z KPO realizowanych przedsięwzięć.

(akta kontroli str. 427-430)

W ocenie Wójta, wsparcie finansowe z KPO stworzyło szansę na zrealizowanie ważnych inwestycji ze środków zewnętrznych. Wójt nie wskazała barier, przeszkód bądź innych istotnych utrudnień, które wystąpiłyby przy przeprowadzaniu tych przedsięwzięć. Z wyjaśnień Wójta wynikało m.in., że nie było konieczne wprowadzenie szczególnych rozwiązań organizacyjnych w związku z przeprowadzaniem robót budowlanych przedsięwzięcia objętego wsparciem, zapewniona została ciągłość realizacji obowiązków dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, a prowadzone prace nie utrudniały i nie wpływały negatywnie na funkcjonowanie Szkoły Podstawowej w Kołacinie.
Gmina nie zgłaszała także żadnych uwag, spostrzeżeń bądź wniosków innym podmiotom, w tym instytucjom odpowiedzialnym za realizację KPO.

(akta kontroli str. 427-430, 436, 440)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:
W projekcie uchwały w sprawie aktualizacji WPF na lata 2025 - 2032 nierzetelnie zaktualizowana została wartość wydatków przewidzianych do poniesienia w 2026 r. w związku z realizacją przedsięwzięcia, wskutek czego w WPF przyjętej przez Radę Gminy Dmosin w dniu 24 lipca 2025 r. i obowiązującej jeszcze w październiku 2025 r., wysokość wydatków niezbędnych w 2026 r. dla realizacji termomodernizacji Szkoły Podstawowej w Kołacinie (2 085 737,03 zł), była niższa o 11 412,97 zł od łącznej wartości wydatków w 2026 r.: wynikających z zawartych umów oraz planowanych do poniesienia (w sumie 2 097 150 zł)[24].
Wójt oraz Skarbnik Gminy wyjaśniły, że w projekcie zmian WPF na lata 2025-2032, przedstawionym Radzie Gminy Dmosin w lipcu 2025 r., omyłkowo na przedmiotowe przedsięwzięcie zaplanowano wydatki w latach 2025-2026 w kwocie mniejszej o 3 985,27 zł od faktycznie zaciągniętych i zaplanowanych do zaciągnięcia zobowiązań. W wyjaśnieniach Wójt oraz Skarbnik wskazały również, że zaciągnięte

[21] Uchwała Rady Gminy Dmosin nr IV/23/24 z 14 sierpnia 2024 r., zmieniona m.in. w zakresie przedmiotowego projektu zarządzeniem Wójta Gminy Dmosin nr 50.133.2024 z 29 sierpnia 2024 r.
[22] Uchwały Rady Gminy Dmosin ws. zmiany budżetu i w budżecie Gminy Dmosin na 2025 r.: nr XIII/77/25 z 17 czerwca 2025 r., nr XIV/82/25 z 24 lipca 2025 r., nr XV/85/25 z 7 października 2025 r.
[23] W tym portale, na których publikowane są ogłoszenia o konkursach, wytyczne, regulaminy oraz dokumenty strategiczne dotyczące KPO.
[24] Umowy zawierane w lipcu 2025 r., skutkujące płatnościami w 2026 r., tj.: roboty termomodernizacyjne (budowlane) i remontowe oraz pełnienie nadzoru inwestorskiego. Kwota uwzględnia także zlecenie w 2026 r. opracowania audytu energetycznego *ex-post*, w wysokości przewidzianej w umowie o wsparcie.

w celu realizacji przedsięwzięcia zobowiązania na 2025 r. były niższe o 19 727,70 zł, zaś na rok 2026 r. – wyższe o 5 262,97 zł od kwot planowanych, jednakże ogółem nie przekroczyły wysokości limitu wydatków przyjętych na lata 2025-2026 ww. uchwałą Rady Gminy Dmosin.
W toku kontroli NIK, w dniu 29 października 2025 r., Rada Gminy Dmosin uchwaliła zmianę wysokości wydatków na przedsięwzięcie zakładanych na 2026 r., do kwoty 2 102 737,03 zł, tj. do poziomu wyższego, niż kwota zobowiązań planowanych oraz wynikających z zawartych do tego dnia umów (2 097 150 zł).
(akta kontroli str. 80-83,98-112,151-152,211-212,271-280,293-328,438,441,443-451)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia sposób zapewnienia przez Wójta, w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 30 września 2025 r., przygotowania organizacyjnego Gminy w celu realizacji przedsięwzięcia objętego wsparciem z KPO.
Przeprowadzenie i finansowanie inwestycji zostało właściwie uwzględnione w dokumentach o charakterze planistycznym i strategicznym Gminy, w tym w budżecie oraz WPF, jednak wartość wydatków przewidziana na przedsięwzięcie w 2026 r. w WPF przyjętej w lipcu 2025 r., została w wyniku omyłki zaniżona o 11 412,97 zł.
Pracownicy odpowiedzialni za realizację zadań związanych z inwestycją objętą kontrolą NIK posiadali rzetelnie ustanowione zakresy obowiązków oraz mieli możliwość korzystania z różnych form rozwoju zawodowego.

OBSZAR

2. Prawidłowość realizacji przez Gminę przedsięwzięć objętych wsparciem z KPO i osiąganie zakładanych efektów

Opis stanu faktycznego

2.1. W latach 2023-2025 (do 30 września) Gmina uczestniczyła w dwóch naborach wniosków o wsparcie ze środków KPO, składając w każdym z nich po jednym wniosku dla następujących przedsięwzięć:

- w 2024 r. – *Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Kołacinie wraz z wymianą źródła ciepła* – w ramach działania B1.1.3 – *Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej szkół*[25],
- w 2025 r. – projekt: *Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Dmosinie Drugim wraz z modernizacją i rozbudową sieci wodociągowej Kołacinek* – w ramach działania B3.1.1 – *Inwestycje w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową na terenach wiejskich*, przy czym na dzień 30 września 2025 r. wniosek pozostawał na etapie oceny dokonywanej przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

(akta kontroli str. 113, 115)

W okresie objętym kontrolą, w dniu 20 maja 2025 r., Gmina zawarła umowę o wsparcie finansowe dla pierwszej z ww. inwestycji, z NFOŚiGW, jako jednostką wspierającą plan rozwojowy.
Umowa ta zawierała elementy wymagane art. 14lzh ust. 2 w zw. z ust. 4 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju[26].
Planowany całkowity koszt realizacji projektu założono w ww. umowie na 2 589 727,03 zł, zaś kwotę udzielonego wsparcia do 1 631 738,58 zł.

(akta kontroli str. 116-195)

Umowa o wsparcie nie obejmowała części nakładów ponoszonych na etapie przygotowawczym inwestycji (m.in. w związku z przygotowaniem dokumentacji

[25] W umowie o wsparcie jako: *B1.1.3 – Termomodernizacja instytucji edukacyjnych.*
[26] Dz. U. z 2025 r. poz. 198.

aplikacyjnej, zakupu map czy dziennika budowy) oraz przewidzianych na prace remontowe, prowadzone podczas termomodernizacji budynku.
Całkowita wartość zadania na dzień 30 września 2025 r., uwzględniająca ww. elementy, szacowana była na 2 824 502,00 zł[27].

(akta kontroli str. 80-82, 151-152, 244)

Do 30 września 2025 r. nie dokonywano zmian treści umowy o wsparcie, w tym również w zakresie załączników, pomimo że w wyniku zawarcia umów w czerwcu i lipcu 2025 r. zmieniła się wartość wydatków przewidzianych na przedsięwzięcie, zaś Gmina zobowiązana była, na podstawie § 4 ust. 6 oraz § 8 ust. 7 pkt 1 umowy o wsparcie, do niezwłocznego przekazania do NFOŚiGW zmian harmonogramu przedsięwzięcia, w przypadku gdy zawarcie umowy z wykonawcą powodowało konieczność aktualizacji danych w tym harmonogramie. Gmina nie przedłożyła do NFOŚiGW także informacji o zamówieniach udzielanych w ramach przedsięwzięcia, co stanowiło naruszenie obowiązku określonego w § 12 ust. 4 umowy o wsparcie. O obu powyższych działaniach szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 116-195, 438-439, 442, 455-456)

2.2. Według stanu na dzień 30 września 2025 r. realizacja przedsięwzięcia przebiegała zgodnie z terminami założonymi w załącznikach nr 3, 4 i 10[28] do umowy o wsparcie oraz umowami zawieranymi z wykonawcami. Gmina dokonała w marcu 2025 r. zgłoszenia robót budowlanych, a w lipcu 2025 r. uzyskała ekspertyzę przyrodniczą, potwierdzającą brak konieczności występowania o zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do gatunków objętych ochroną.
Przekazane terenu i placu budowy wykonawcy prac termomodernizacyjnych, z którym umowę zawarto 31 lipca 2025 r., miało miejsce 14 sierpnia 2025 r., zaś rozpoczęcie robót – 15 września 2025 r. Ich zakończenie założono w umowie z wykonawcą do 31 marca 2026 r.
Do 30 września 2025 r. Gmina nie poniosła wydatków z tytułu prowadzonych robót budowalnych.

(akta kontroli str. 151-156, 169, 196-208, 244, 328)

W ramach wypełnienia obowiązku wynikającego z § 14 umowy o wsparcie, zakładającego prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej dotyczącej realizowanego przedsięwzięcia, Urząd Gminy księgował w 2024 r. i 2025 r. nakłady ponoszone na inwestycję na koncie analitycznym (080-63), zarówno w części kosztów kwalifikowanych jak i niekwalifikowanych. W 2024 r. prowadzone było także konto analityczne (130-63) do rachunku bankowego, na którym ewidencjonowano wydatki związane z projektem (dot. m.in. czynności podejmowanych przed rozpoczęciem robót budowlanych). W 2025 r. wydatki tego rodzaju zaksięgowano na koncie (130-2-2) dedykowanym wszystkim wydatkom inwestycyjnym, co stanowiło o nieprawidłowym wypełnieniu ww. obowiązku określonego w § 14 ww. umowy (szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).
Urząd nie wyodrębnił w 2024 r. i 2025 r. konta służącego ewidencjonowaniu przychodów związanych z realizacją przedsięwzięcia, co uzasadnione było brakiem takich przychodów do 30 września 2025 r.

(akta kontroli str. 209-260, 343, 438, 441-442)

W celu spełnienia wymogów związanych z zasadą DHSN przy realizacji przedsięwzięcia, do dnia 30 września 2025 r. podjęte zostały następujące działania:

[27] Po uwzględnieniu zobowiązań wynikających z umów zawartych przed 30 września 2025 r. oraz przewidywanych nakładów do poniesienia w 2025 r. i 2026 r. w wysokościach wskazanych w umowie o wsparcie (zał. nr 3).
[28] Załączniki stanowiące (odpowiednio): Harmonogram Realizacji Przedsięwzięcia, Harmonogram Płatności, Harmonogram uzyskiwania decyzji administracyjnych.

- w dokumentacji przetargowej postępowania na wybór wykonawcy robót termomodernizacyjnych Urząd zawarł wymóg, aby realizacja prac przebiegała zgodnie z ww. zasadą[29];
- analogiczny zapis przewidziano w treści umowy z wykonawcą robót termomodernizacyjnych z 31 lipca 2025 r., jak również wymogi dot. m.in. sporządzenia stosowanej dokumentacji (w tym wykazu odpadów, audytu przedrozbiórkowego, raportu powykonawczego), podejmowania działań w celu monitorowania i ograniczenia emisji hałasu, pyłu i innych substancji w trakcie robót czy stosowania środków służących prawidłowemu gospodarowaniu odpadów;
- obowiązek znajomości wytycznych wynikających ze stosowania zasady DNSH i kontrolowanie przestrzegania tych przepisów przez wykonawcę robót termomodernizacyjnych nałożony został umową z 24 lipca 2025 r. na osobę pełniącą nadzór inwestorski;
- wykonawca robót opracował we wrześniu 2025 r.: audyt przedrozbiórkowy, w którym oszacował m.in. typ i ilość odpadów do usunięcia przed głównymi pracami, choć nie określił sposobu ich zagospodarowania[30], a także raport z oceny poziomu hałasu podczas prowadzenia robót budowlanych.

Do 30 września 2025 r. Gmina nie była wzywana przez NFOŚiGW do przedstawienia zgromadzonej dokumentacji stanowiącej potwierdzenie realizacji przedsięwzięcia zgodnie z zasadą DNSH, a terminy złożenia raportów i sprawozdań w tym zakresie, określone w § 4b umowy o wsparcie, przypadały w 2026 r.

(akta kontroli str. 272-280, 283, 300-304, 329-341, 436-438, 440-441, 448, 451)

Od dnia podpisania umowy o wsparcie (tj. od 20 maja 2025 r.) do 30 września 2025 r. Gmina zobowiązana była złożyć jeden wniosek o płatność (w czerwcu 2025 r.), stanowiący refundację kosztów poniesionych w 2024 r., na kwotę 38 750 zł, a także (na podstawie § 9 ust. 2 ww. umowy) cztery wnioski o charakterze sprawozdawczym[31], obejmujące kolejne miesiące od czerwca do września 2025 r., przy czym złożony wniosek refundacyjny, stanowił jednocześnie sprawozdanie za miesiąc czerwiec 2025 r.

Do 30 września 2025 r. Gmina przekazała dwa wnioski (refundacyjno-sprawozdawczy za okres od 9 września 2024 r. do 30 czerwca 2025 r. oraz sprawozdawczy za lipiec 2025 r.), spośród łącznie czterech, które winna była złożyć. Tylko wniosek refundacyjny złożony został w wymaganym terminie, zaś pozostałe trzy skierowano z opóźnieniem wynoszącym od 1 do 51 dni.

Z kolei korekta dwóch wniosków złożonych w okresie objętym kontrolą, które NFOŚiGW odesłał do uzupełnienia[32] bądź wycofał z procedowania na prośbę Gminy, zajęła urzędnikom (odpowiednio): 64 i 56 dni.

O obu powyższych działaniach szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 130-131, 152-153, 342-414, 432-435)

[29] W szczególności, aby były realizowane działania na rzecz maksymalizacji wskaźnika (wagowo) odpadów budowlanych i rozbiórkowych innych niż niebezpieczne wytworzonych na placu budowy, możliwych do ponownego użycia, recyklingu i innego odzysku materiałów, uwzględniając lokalne możliwości w tym zakresie, jak również rodzaj i charakter danego projektu oraz aby odpowiednio dobrana technologie, materiały i urządzenia mając na celu zachowanie zasady DNSH.

[30] Umowa pomiędzy Gminą a wykonawcą przewidywała m.in. obowiązek zapewnienia na koszt wykonawcy transportu odpadów do miejsc ich wykorzystania lub utylizacji, łącznie z kosztami takiej utylizacji.

[31] Wnioski składane do 3 dnia roboczego każdego miesiąca kalendarzowego, w przypadku gdy ostateczny odbiorca wsparcia nie poniósł w danym okresie sprawozdawczym wydatków kwalifikowalnych.

[32] W zakresie m.in. przedłożenia listy osób upoważnionych do podpisywania wniosku o płatność po stronie Gminy, wyciągu z WPF/ budżetu Gminy, uzupełnienia istotnych informacji, w tym o uzyskanych zezwoleniach wydanych na podstawie ustawy z 16 kwietnia 2024 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478), przedstawienia dokumentów rozliczeniowych, umów z wykonawcami i protokołów odbioru.

Wnioski kierowane były na odpowiednim formularzu, przez dedykowaną platformę CST2021, a wykazane w nich informacje o postępie rzeczowym przedsięwzięcia przedstawiano zgodnie ze stanem faktycznym, podobnie jak wartość poniesionych kosztów przewidzianą do wypłaty ze środków z KPO we wniosku refundacyjnym.

(akta kontroli str. 244, 342-416)

Wydatki poniesione w ramach badanego przedsięwzięcia, wykazane we wniosku refundacyjnym[33], o którym mowa powyżej, spełniały wymogi w zakresie kwalifikowalności określone m.in. w § 7 umowy o wsparcie, w tym *Zasadach w zakresie wydatków kwalifikowalnych w ramach programów objętych wsparciem ze środków KPO*, a także w *Ramowym katalogu kosztów/wydatków kwalifikowanych*[34].

Nie stwierdzono przypadków podwójnego finansowania wydatków kwalifikowalnych przedsięwzięcia. W tym celu, zgodnie z § 6 ust. 7 umowy o wsparcie, Wójt ustanowiła[35] w Urzędzie mechanizm uniemożliwiający kwalifikowanie wydatków na podstawie innej umowy o finansowanie projektu, polegający na m.in. na wskazaniu na dowodzie księgowym: źródła finansowania oraz danych identyfikujących w zakresie projektów finansowanych dotacjami bądź środkami pomocowymi, dokonywanym podczas przeprowadzania kontroli merytorycznej dokumentów finansowych.

(akta kontroli str. 128, 242-244, 344-377, 432, 434)

Wybór wykonawców usług, dostaw i robót w ramach przedsięwzięcia został dokonany przez Gminę zgodnie z § 12 umowy o wsparcie, tj.:

- w oparciu o przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych[36] – wybór wykonawcy robót termomodernizacyjnych (zamówienie w trybie podstawowym – bez negocjacji, art. 275 pkt 1 upzp),
- zasady określone w regulaminach wewnętrznych Urzędu[37] – zamówienia dotyczące: opracowania dokumentacji projektowej termomodernizacji budynku, sporządzenia audytu energetycznego (w 2024 r.) oraz pełnienia nadzoru inwestorskiego (w 2025 r.). Zamówienia te zostały udzielone m.in. po skierowaniu zaproszeń do składania ofert do trzech podmiotów i wyborze najkorzystniejszej lub jedynej złożonej oferty. Z kolei wyboru wykonawcy ekspertyzy przyrodniczej (w 2025 r.) dokonano po rozeznaniu telefonicznym w zakresie ceny takiej usługi, z uwagi na szacowaną wartość zamówienia (3 000 zł netto), która wyłączała stosowanie procedur określonych w ww. regulaminach.

Wszystkie umowy dotyczące zamówień udzielanych w ramach przedsięwzięcia zawarte zostały w sposób pisemny.

(akta kontroli str. 134, 261-270, 281-292, 452-454)

Do 30 września 2025 r. Gmina nie otrzymała ani nie zwracała środków z KPO.

(akta kontroli str. 209-210, 438, 442)

Zgodnie z § 11 ust. 1 umowy o wsparcie, Gmina zobowiązana była wykazać osiągnięte wskaźniki przedsięwzięcia najpóźniej we wniosku o płatność końcową, którego złożenie przewidziano do 5 czerwca 2026 r.

---

[33] Wydatki poniesione w 2024 r. na dokumentację projektową robót termomodernizacyjnych oraz audyt energetyczny *ex-ante*.

[34] Z czerwca 2024 r., stanowiących załącznik Nr 1 do Programu Priorytetowego *Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej szkół*.

[35] § 9 ust. 3 zarządzenia Wójta Nr 0050.130.2011 z 30 grudnia 2011 r. ze zm., oraz Nr 0050.106.2025 z 16 czerwca 2025 r.

[36] Dz. U. z 2024 poz. 1320 ze zm., dalej: upzp.

[37] Zarządzenia Wójta: Nr 0050.138.2021 z 31 grudnia 2021 r. w sprawie zamówień publicznych w Urzędzie Gminy Dmosin oraz Nr 0050.187.2022 z 14 grudnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza kwoty 130 000 zł (zmienione zarządzeniem Nr 0050.206.2024 z 20 grudnia 2024 r.).

Do 30 września 2025 r., w związku z terminem realizacji prac termomodernizacyjnych, w składanych wnioskach o płatność o charakterze sprawozdawczym wartość wskaźników rezultatu przedsięwzięcia równa była: 0.

(akta kontroli str. 133-134, 184-185, 344-414)

2.3. Jak opisano powyżej Gmina nieterminowo wywiązywała się z obowiązków sprawozdawczych wynikających z § 9 ust. 1 i 2 umowy o wsparcie, dotyczących przedstawiania wniosków o płatność o charakterze sprawozdawczym.
Z uwagi na przyjęty termin realizacji przedsięwzięcia, pozostałe obowiązki sprawozdawcze założono po 2025 r.

(akta kontroli str. 133-134, 184-185, 342)

Łączna wartość poniesionych do końca III kwartału 2025 r. wydatków na realizację objętego badaniem przedsięwzięcia wyniosła 100 052 zł (98 454,70 zł w 2024 r. i 1 597,30 zł w 2025 r.), w tym zaliczanych do wydatków kwalifikowanych: 38 750 zł w 2024 r. i 945,50 zł[38] w 2025 r. (w sumie 39 695,50 zł).

(akta kontroli str. 211-212, 244)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W okresie od podpisania umowy o wsparcie, tj. od 20 maja 2025 r., do 30 września 2025 r., Gmina nie prowadziła dla przedsięwzięcia odrębnej informatycznej ewidencji księgowej wydatków ani nie stosowała, w ramach istniejącego informatycznego systemu ewidencji księgowej, odrębnego kodu księgowego umożliwiającego identyfikację wszystkich transakcji i poszczególnych operacji bankowych związanych z przedsięwzięciem, wymaganych § 14 tej umowy. Wydatki ponoszone w związku z realizacją przedsięwzięcia ewidencjonowane były na koncie 130-2-2 – *Rachunek bieżący jednostki/wydatki inwestycyjne*, wraz z wydatkami tego rodzaju ponoszonymi na inne projekty. Saldo wszystkich wydatków inwestycyjnych, wykazanych na ww. koncie, wyniosło na dzień 30 września 2025 r. – 3 569 900,85 zł, podczas gdy na termomodernizację Szkoły Podstawowej w Kołacinie Gmina wydatkowała w 2025 r. (do 30 września) w sumie 1 597,30 zł.

   Powołując się na wyjaśnienia złożone przez Skarbnika Gminy, Wójt wyjaśniła, że zarządzeniem[39] z dnia 31 października 2025 r. (tj. w trakcie kontroli NIK) określono zasady rachunkowości dla przedsięwzięcia Termomodernizacji Szkoły Podstawowej w Kołacinie wraz z wymianą źródła ciepła, zgodnie z którym wprowadzony został kod księgowy dla wszystkich transakcji związanych z realizacją ww. projektu, z mocą obowiązywania od zaistnienia pierwszego zdarzenia gospodarczego dotyczącego przedsięwzięcia.

   (akta kontroli str. 135, 214-221, 224, 226-260, 438, 441)

2. W 2025 r. Wójt nie dochowała terminów określonych w § 9 ust. 2 umowy o wsparcie, przewidzianych na złożenie trzech wniosków o płatność w części sprawozdawczej. Zgodnie z ww. postanowieniami umownymi w przypadku gdy w okresie sprawozdawczym nie zostały poniesione wydatki kwalifikowalne Gmina zobowiązana była składać tego rodzaju wnioski nie później niż do trzeciego dnia roboczego każdego miesiąca kalendarzowego. Powyższe dotyczyło wszystkich

[38] Wartość wydatku kwalifikowalnego poniesionego na ekspertyzę przyrodniczą, według opisu do faktury, przy czym wartość ta przyjęta w Harmonogramie Realizacji Przedsięwzięcia, obowiązującym na dzień 30 września 2025 r., wynosiła 2 325 zł. Wartość wydatku wg faktury: 1220 zł netto i 1550,60 brutto.

[39] Zarządzenie Nr 0050.179.2025 ws. zasad (polityki) rachunkowości projektu Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Kołacinie wraz z wymianą źródła ciepła w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności.

trzech wniosków o płatność o charakterze sprawozdawczym, do których złożenia Gmina była zobowiązana od momentu zawarcia umowy o wsparcie do dnia 30 września 2025 r., obejmujących okresy:

- od 1 do 31 lipca 2025 r. – wniosek złożony 6 sierpnia 2025 r., podczas gdy trzeci dzień roboczy kolejnego miesiąca kalendarzowego przypadał na 5 sierpnia 2025 r.; opóźnienie wyniosło 1 dzień.
- od 1 do 31 sierpnia 2025 r. – wniosek złożony 24 października 2025 r., podczas gdy trzeci dzień roboczy kolejnego miesiąca kalendarzowego przypadał na 3 września 2025 r.; opóźnienie wyniosło 51 dni.
- od 1 do 30 września 2025 r. – wniosek złożony 24 października 2025 r., podczas gdy trzeci dzień roboczy kolejnego miesiąca kalendarzowego przypadał na 3 października 2025 r.; opóźnienie wyniosło 21 dni.

W wyniku nieterminowego działania Wójta, NFOŚiGW nie otrzymywał w miesiącach od sierpnia do października 2025 r. bieżącej informacji o stanie realizacji przedsięwzięcia, pomimo nałożonego na Gminę zobowiązania (§ 9 ust. 1 umowy o wsparcie).

Wójt wyjaśniła, że niewykonanie w terminie czynności związanych z wysłaniem wniosków wynikało z niedopatrzenia spowodowanego koniecznością równoczesnej realizacji kilku zadań o wysokim priorytecie oraz prowadzeniem jednocześnie kilku inwestycji. Z wyjaśnień Wójta wynikało również, że NFOŚiGW nie przypominał o konieczności złożenia wniosków i nie wzywał Gminy po upływie obowiązującego terminu.

(akta kontroli str. 133, 342, 378-386, 397-420, 432-433, 435, 454)

3. Poprawa dwóch niżej wskazanych wniosków o płatność (stanowiących 100% wniosków złożonych od dnia zawarcia umowy o wsparcie do 30 września 2025 r.) dokonana została przez Wójta w sposób opieszały, bowiem:
   - wniosek za okres od 9 września 2024 r. do 30 czerwca 2025 r. o refundację kosztów poniesionych na realizację przedsięwzięcia w 2024 r., do którego NFOŚiGW wniósł uwagi w dniu 13 sierpnia 2025 r., został poprawiony i ponownie przekazany do akceptacji 16 października 2025 r., tj. po upływie 64 dni od momentu skierowania wniosku do uzupełnienia;
   - wniosek za okres od 1 do 31 lipca 2025 r., który został wycofany z oceny NFOŚiGW w dniu 29 sierpnia 2025 r., został ponownie złożony 24 października 2025 r., tj. po upływie 56 dni, od skierowania wniosku do uzupełnienia.

   Powyższe działanie, w przypadku pierwszego z ww. wniosków, wpływało na termin wypłaty środków z KPO w wysokości 38 750 zł.

   W wyjaśnieniach Wójt wskazała że taki sposób realizacji obowiązków wynikał z niedopatrzenia spowodowanego powodami przywołanymi w punkcie powyżej.

   Z wyjaśnień Wójta wynikało także, że NFOŚiGW nie wyznaczał terminów na dokonanie korekty wniosków ani nie przypominał o konieczności ich złożenia.

   (akta kontroli str. 342, 344-396, 415-416, 433, 435, 454)

4. Wbrew zobowiązaniu określonemu w § 4 ust. 6 w zw. z ust. 4 oraz § 8 ust. 7 umowy o wsparcie do informowania w formie pisemnej o zmianach harmonogramu przedsięwzięcia powodujących konieczność aktualizacji danych w nim zawartych, Wójt w okresie od lipca do końca września 2025 r. nie poinformowała NFOŚiGW o zmianach w zakresie trzech spośród sześciu zadań przyjętych

w Harmonogramie Realizacji Przedsięwzięcia[40], wynikających z rozstrzygnięć przetargowych i zawierania umów z wykonawcami:

- 30 czerwca 2025 r. – zlecenie opracowania ekspertyzy przyrodniczej, której wartość wyniosła 1 500,60 zł (1 220 zł bez podatku VAT), przy wartości wydatków przyjętej w umowie o wsparcie z tego tytułu: 3 690 zł (w tym 2 325 zł wydatków kwalifikowalnych);
- 24 lipca 2025 r. – umowa wykonania robót termomodernizacyjnych, która powodowała m.in. wzrost wydatków całkowitych przewidzianych na to zadanie z 2 481 487,03 zł do 2 481 500 zł;
- 31 lipca 2025 r. – umowa o pełnienie nadzoru inwestorskiego, która powodowała m.in. wzrost wydatków całkowitych przewidzianych na to zadanie z 24 600 zł na 36 000 zł.

Zawierane umowy wpływały na konieczność zmiany danych wykazanych w Harmonogramie Realizacji Przedsięwzięcia w zakresie wartości poszczególnych zadań, w tym wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych, oraz wartości całkowitej przedsięwzięcia, która wzrosła z 2 589 727,03 zł do 2 598 950,62 zł.

Powołując się na wyjaśnienia przedłożone przez Kierownika Referatu GKiI, Wójt wyjaśniła, że zaistniałe zmiany wynikające z podpisanych umów nie miały wpływu na wysokość dofinansowania, w związku z czym po konsultacjach z opiekunem projektu z NFOŚiGW, Kierownik Referatu GKiI zamierzała niezwłocznie poinformować o zmianie po wyłonieniu wszystkich wykonawców na realizację poszczególnych zadań wynikających z projektu.

(akta kontroli str. 122-125, 130-131, 151-152, 244, 250-252, 263-270, 272-280, 295-328, 438-439, 442, 455-456)

5. Pomimo zobowiązania do przedłożenia i bieżącej aktualizacji informacji o zamówieniach, określonego w § 12 ust. 4 umowy o wsparcie, do 30 września 2025 r. Wójt nie zgłosiła do NFOŚiGW faktu udzielenia pięciu zamówień dotyczących wydatków kwalifikowalnych przedsięwzięcia, w wymaganym umową zakresie (tj. zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 19 do tej umowy), dotyczących:
   - opracowania projektu technicznego budowlanego dla ww. inwestycji (umowa nr 274/2024 z 9 września 2024 r.),
   - opracowania audytu energetycznego (umowa nr 273/2024 z 9 września 2024 r.),
   - inwentaryzacji przyrodniczej (umowa nr 174/2025 z 30 czerwca 2025 r.),
   - wykonania robót termomodernizacyjnych (umowa nr 200/2025 z 31 lipca 2025 r.),
   - pełnienia nadzoru inwestorskiego w trakcie realizacji inwestycji (umowa nr 192/2025 z 24 lipca 2025 r.).

   Ww. zamówienia, o łącznej wartości 2 805 900,60 zł[41], stanowiły wszystkie udzielone w ramach przedsięwzięcia do dnia 30 września 2025 r.

   Wójt wyjaśniła, na podstawie wyjaśnień Kierownika Referatu GKiI, że powyższe nastąpiło przez niedopatrzenie z powodu dużej liczby obowiązków oraz wskazała, że informacja o przeprowadzonych postępowaniach i podpisaniu umów na roboty budowlane oraz pełnienie nadzoru inwestorskiego była zawarta w sprawozdaniu za okres od 1 do 31 lipca 2025 r., przesłanym 6 sierpnia 2025 r.

[40] Załącznik nr 3 do umowy o wsparcie, stanowiący wraz z Harmonogramem Płatności (zał. nr 4 do umowy) Harmonogram Przedsięwzięcia (§ 2 pkt 2 umowy o wsparcie).

[41] Wartość brutto wynagrodzeń wykonawców określonych umową, w tym robót remontowych i opracowania dokumentacji aplikacyjnej.

(akta kontroli str. 134, 195, 244, 261-270, 378-396, 415-420, 439, 442)

OCENA CZĄSTKOWA

Do 30 września 2025 r. realizacja przedsięwzięcia objętego wsparciem z KPO przebiegała co do zasady prawidłowo i bez opóźnień, przy czym w okresie tym rozpoczęto prowadzenie zasadniczych robót budowlanych (w dniu 15 września 2025 r.), zaś ich zakończenie przewidziane było na marzec 2026 r.

Wójt prawidłowo dokonywała wyboru wykonawców usług i robót w ramach realizowanego przedsięwzięcia. Jednak nierzetelnie i niezgodnie z postanowieniami umowy o wsparcie realizowała obowiązki Gminy względem NFOŚiGW. Poza jednym wnioskiem o płatność, stanowiącym refundację wydatków poniesionych w 2024 r., wnioski o charakterze sprawozdawczym składane były nieterminowo, zaś poprawa dwóch z nich, złożonych w okresie objętym kontrolą, dokonana była w sposób opieszały. Wójt nie zaktualizowała również wymaganych umową załączników, stanowiących: informację o udzielanych zamówieniach oraz Harmonogram Rzeczowo-Finansowy. Powyższe wpłynęło na termin wypłaty refundacji kosztów poniesionych w 2024 r. ze środków z KPO oraz fakt, że NFOŚiGW nie posiadał aktualnej i rzetelnej wiedzy o stanie realizacji przedsięwzięcia.

W składanych przez Gminę wnioskach o płatność wskazywano prawidłowe dane, zaś wydatki przedstawione do refundacji spełniały wymogi w zakresie kwalifikowalności.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, NIK, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

Najwyższa Izba Kontroli wnosi o wprowadzenie rozwiązań organizacyjnych służących:

- dochowaniu terminowości składania wniosków o płatność, w tym w części sprawozdawczej, w ramach przedsięwzięć finansowanych środkami KPO,
- sprawnemu dokonywaniu uzupełnień i korekt dokumentów, w związku ze zgłaszanymi uwagami NFOŚiGW,
- wywiązywaniu się z obowiązków dot. przekazywania i aktualizowania informacji wymaganych § 4 ust. 6 w zw. z ust. 4 i § 8 ust. 7 oraz § 12 ust. 4 umowy o wsparcie.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, 19 grudnia 2025 r.

Kontroler
Ewa Tworkowska
specjalista kontroli państwowej

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
p.o. Dyrektor
Piotr Walczak

/podpisano elektronicznie/